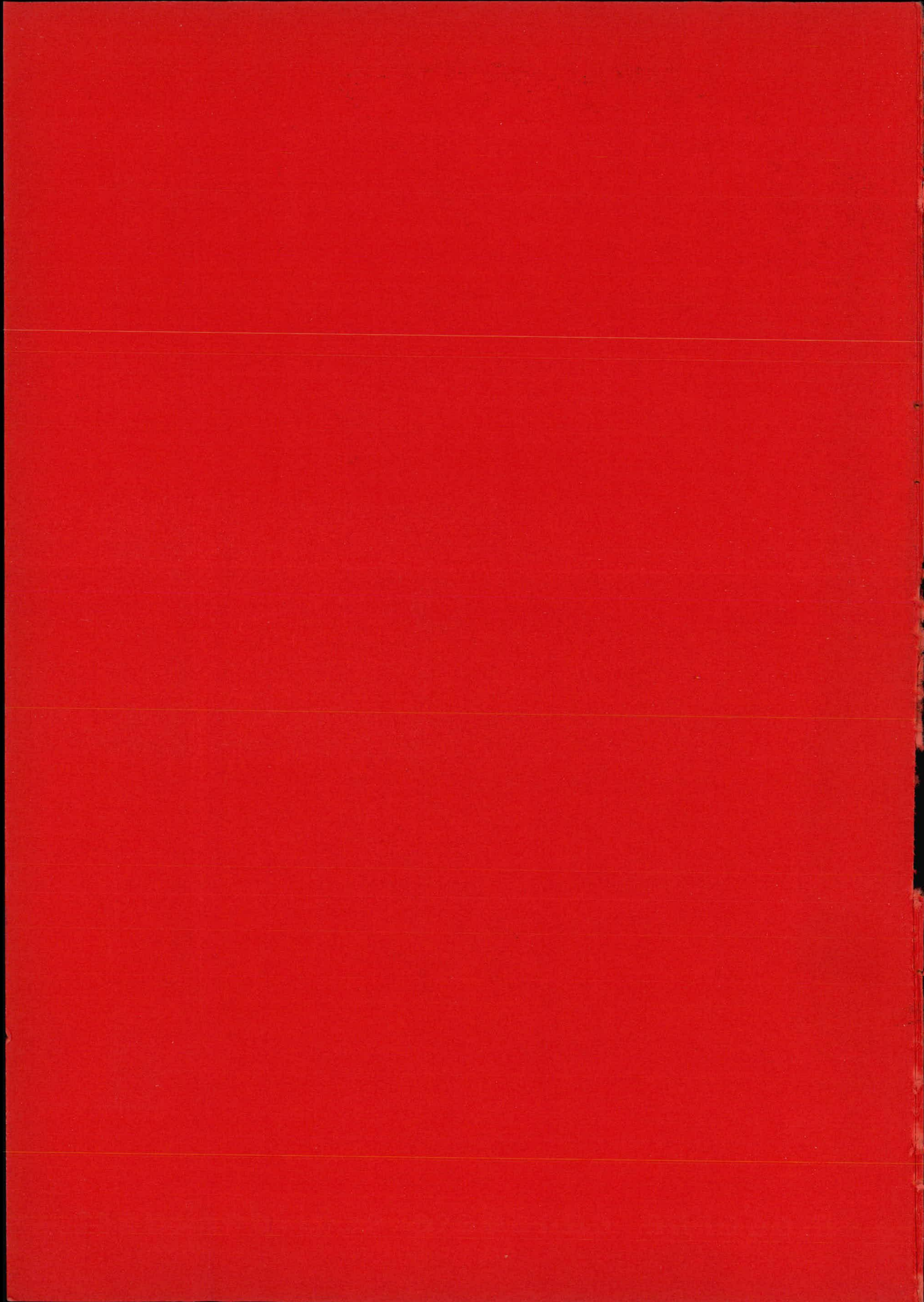

Catalogus

1	doek	85 x 113 $\frac{1}{2}$	
2	karton	123 x 82	1948
3	karton	82 x 105 $\frac{1}{2}$	1948
4	doek	112 $\frac{1}{2}$ x 145 $\frac{1}{2}$	
5	doek	131 x 162	1957
6		36 x 54 $\frac{1}{2}$	
7	hardboard	38 $\frac{1}{2}$ x 51	1953
8	hardboard	80 $\frac{1}{2}$ x 61	1952
9	hardboard	57.2 x 75.9	1955
10	paneel	61 x 61	1957
11	doek	78 x 57 $\frac{1}{2}$	1957
12	doek	87 x 67	1957
13	doek	108 $\frac{1}{2}$ x 152	1955
14	doek	122 $\frac{1}{2}$ x 92	1957
15	doek	150 x 106 $\frac{1}{2}$	1955/56
16	doek	81 x 110 $\frac{1}{2}$	1956
17	doek	56 x 103 $\frac{1}{2}$	1957
18	doek	105 x 47 $\frac{1}{2}$	1957
19	doek	101 x 62 $\frac{1}{2}$	1957
20	doek	41 x 76 $\frac{1}{2}$	1953
21	doek	31 x 62	1954
22	doek	41 x 76	1955
23	hardboard	101 x 75 $\frac{1}{2}$	1954
24	doek	127 $\frac{1}{2}$ x 76 $\frac{1}{2}$	
25	doek	116 x 90	
26	doek	88 x 131	
27	paneel	209 x 168	
28	doek	55 $\frac{1}{2}$ x 48 $\frac{1}{2}$	
29	doek	201 x 301	1957
30	doek	97 $\frac{1}{2}$ x 130 $\frac{1}{2}$	1957
31	doek	81 $\frac{1}{2}$ x 101	1958
32	hardboard	122 $\frac{1}{2}$ x 153	
33	hardboard	114 $\frac{1}{2}$ x 82	
34	hardboard	80 x 113 $\frac{1}{2}$	
35	doek	84 $\frac{1}{2}$ x 118	
36	doek	160 x 125	1956
37	doek	218 $\frac{1}{2}$ x 167 $\frac{1}{2}$	
38	doek	126 x 171 $\frac{1}{2}$	1956
39	doek	92 $\frac{1}{2}$ x 73 $\frac{1}{2}$	
40	doek	73 $\frac{1}{2}$ x 92 $\frac{1}{2}$	1957
41	doek	104 x 70	1957
42	doek	91 $\frac{1}{2}$ x 50	
43	doek	91 $\frac{1}{2}$ x 91 $\frac{1}{2}$	1957
44	doek	86 $\frac{1}{2}$ x 127	1957
45	collage op hardboard	124 x 124 $\frac{1}{2}$	

The artwork is set against a vibrant red background. A large, expressive black brushstroke, resembling a stylized letter 'S' or a calligraphic flourish, dominates the left and center. It has a textured, painterly quality with visible bristles. To the right of the main stroke, there is a small white circle with a red center, and further down and to the right, a solid black circle. A horizontal band of three thin, parallel black lines crosses the upper middle of the composition. The overall style is minimalist and modern, characteristic of mid-20th-century abstract art.

moderne canadese schilderkunst

moderne canadese schilderkunst

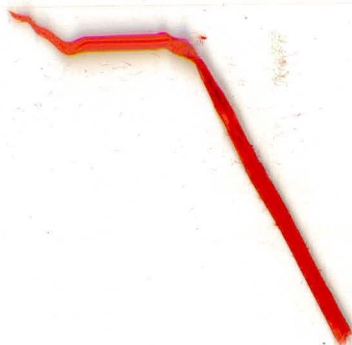
*De tentoonstelling wordt gehouden
onder auspiciën
van de Canadese Ambassade*

7.11. - 7.12.'58

Utrecht Centraal Museum

12.12.'58 - 12.1.'59

Groningen Groninger Museum

KENNETH LOCHHEAD. *Bonspiel*

MODERNE CANADESE

De Canadese kunst is tegenwoordig niet meer zo nauw verbonden met de natuur van het land als vroeger. De wijde einders der noordelijke bosgebieden, de meren met dennen en pijnbomen omzoomd en de steile rotsachtige oevers, die 30 of 40 jaar geleden zo sterk op de verbeeldingskracht van de nationalistische "Group of Seven" hebben gewerkt, zijn thans in veel mindere mate de voornaamste bron van inspiratie der Canadese kunst. Naarmate de schilder rijpt, treedt zijn kunst van een objectieve in een subjectieve fase; het persoonlijke, het bij uitstek eigene, de introspectie nemen de overhand. Dit komt tot uiting ook in vele landschappen, geschilderd door kunstenaars van de jongste generaties.

Kenneth Lochhead bevolkt zijn weidse prairiën met een turbe van menselijke schaakstukken. Goodridge Roberts weet een elementaire dichtelijkheid te leggen in zijn weergaven van het Canadese bos- en akkerland. De visie van Jack Shadbolt berustte tot voor kort allereerst op psychologische en zinnebeeldige samenhangen, die het onkruid in zijn tuin en de sneeuw op velden en rotsen hem openbaarden.

Alex Colville plaatst, opzettelijk dramatisch, tegen een vage achtergrond, figuren, die in hun vereenvoudigd realisme aan droombeelden herinneren. En Jean-Paul Lemieux vindt verfijnd genuanceerde uitdrukkingsmiddelen voor de onontkoombare zwaarmoedigheid der Canadese verten.

SCHILDERKUNST

Deze kunst, die nog in een stadium van ontluiking verkeert, heeft nog geen definitief gezicht. Sedert de oorlog ontbreken vaste richtlijnen. De beide kunstenaars, van wie de laatste twintig jaar de belangrijkste impulsen zijn uitgegaan, zijn ongetwijfeld Pellan en Borduas, doch alleen laatstgenoemde heeft tijdelijk school gemaakt. Overzien wij het geheel, dan zijn er nauwelijks uitgesproken groeperingen aan te wijzen. Onverhuld naturalisme komt weinig voor. De fantasie heeft een sterker aantrekkingskracht, met name voor Dallaire en Lochhead, doch zij is niet gebonden aan een vooropgezette surrealistische formule. Maatschappelijk realisme ontbreekt vrijwel, behalve waar het zoals bij Colville uitloopt op een magisch realisme. Het visualiseren van "a world in a grain of sand" (William Blake), in een bloem of grasspriet, is juist wat Shadbolt meermalen doet. Doch Canada's talrijke niet-figuratieve schilders verbindt geen gemeenschappelijke theorie aangaande het abstracte in de kunst, ofschoon enkelen volgelingen zijn van Borduas, anderen hun bezieling ontleen aan Hans Hofmann uit New York.

WILLIAM RONALD. *Zwarte kern*

Het valt niet licht de begaafdsten en oorspronkelijkste kunstenaars aan te wijzen, die sinds 1939 naar voren zijn gekomen. Het werk van zovelen houdt een belofte in, die bij enkelen reeds in vervulling is gegaan.

J. L. SHADBOLT.
Abstractie in groen, goud en rose

De hier vertegenwoordigde schilders behoren grotendeels tot de lichter, opgegroeide gedurende het economisch dieptepunt uit het begin der dertiger jaren. Het merendeel onderging, elk op eigen wijze, zowel lichamelijk als esthetisch, de schok van de tweede wereldoorlog. Daarenboven maken zij deel uit van de generatie, die in verzet kwam tegen het vroegere gedachteloze cultureel nationalisme. De schilders en schrijvers in Canada zijn gaan betwijfelen of men nog een zuiver Canadese stijl kan scheppen in deze wereld van verandering.

JEAN-PHILIPPE DALLAIRE. *Punaises de Sacristie*

Deze reactie was vooral doorslaggevend voor zekere Frans-Canadese kunstenaars, gevormd in een maatschappij, wel zo star als enige andere in Noord-Amerika, en doordrenkt van een voorouderlijk geloof in de tradities van de streek. Zij werden diepgaand beïnvloed door de onbegrensde intellectuele vrijheid, die velen van hen leerden kennen in het hedendaagse Frankrijk, waar zij studeerden. Tegelijkertijd hadden de waaghalzige experimenten van de Parijse school een stimulerende uitwerking op hen. In de vesting van hun overgeërfd behoudzucht is een bres geslagen.

Bij sommigen, met name Alfred Pellán, heeft dit verloop een buitensporig eclecticisme teweeggebracht, hetwelk het gelukkigst aan de dag treedt waar de onderscheidene elementen een geslaagde verbinding aangaan in zijn muurschilderingen. Voor anderen, zoals Borduas en Riopelle, betekende het een breuk met het verleden, het aanvaarden van een theoretisch anarchisme en het opkomen van een nieuwe schildertrant. Borduas werd, toen hij de veertig reeds voorbij was, de grondlegger van een als "automatisme" aangekondigde beweging, die uitgaat van de macht van het onderbewuste in de kunst. Deze peripetie weerspiegelt zich in het werk van verscheidene der hier vertegenwoordigde kunstenaars.

Het streven om "la condition humaine" te verzichtbaren vertoont zich duidelijk bij Roberts, Lemieux en Colville. Doch hoewel voor het merendeel der Canadese kunstenaar mag worden aangenomen, dat zij de diepten van het menselijk bestaan hebben gepeild, treedt dit in hun werk niet onmiddellijk naar buiten. Niettemin bespeurt men overal de aanwezigheid dezer gevoelens, zoals men ze vermoedt achter sommige tegelijk aangrijpende en obsederende, doch zuiver abstracte werken van Borduas, zoals ze doorklinken in de titels die Town aan zijn overigens duistere, doch krachtige composities pleegt te geven. Verscheidene schilders — vooral Ronald en Mousseau zijn hier te vermelden — schijnen daarentegen te hebben gewed op de pure kleur en op hun vermogen tot het beheersen van de teugelloze vormenrijkdom. Veel van wat deze Canadese kunstenaars thans voortbrengen moge op het eerste gezicht ontoegankelijk schijnen voor beschouwers, die er niet vertrouwd mede zijn. Doch erachter staan welbewuste personen, uitgerust met de gave des onderscheids, en wat zij te zeggen hebben zal worden verstaan door alwie de strijd, de intuïtieve zekerheid en het welslagen op prijs kunnen stellen van kunstenaars, die, ofschoon zij beseffen gevormd te zijn door het verleden, streven naar de toekomst.

tekst naar Donald W. Buchanan

"The changing face of Canadian art"
Canadian Art, January 1958

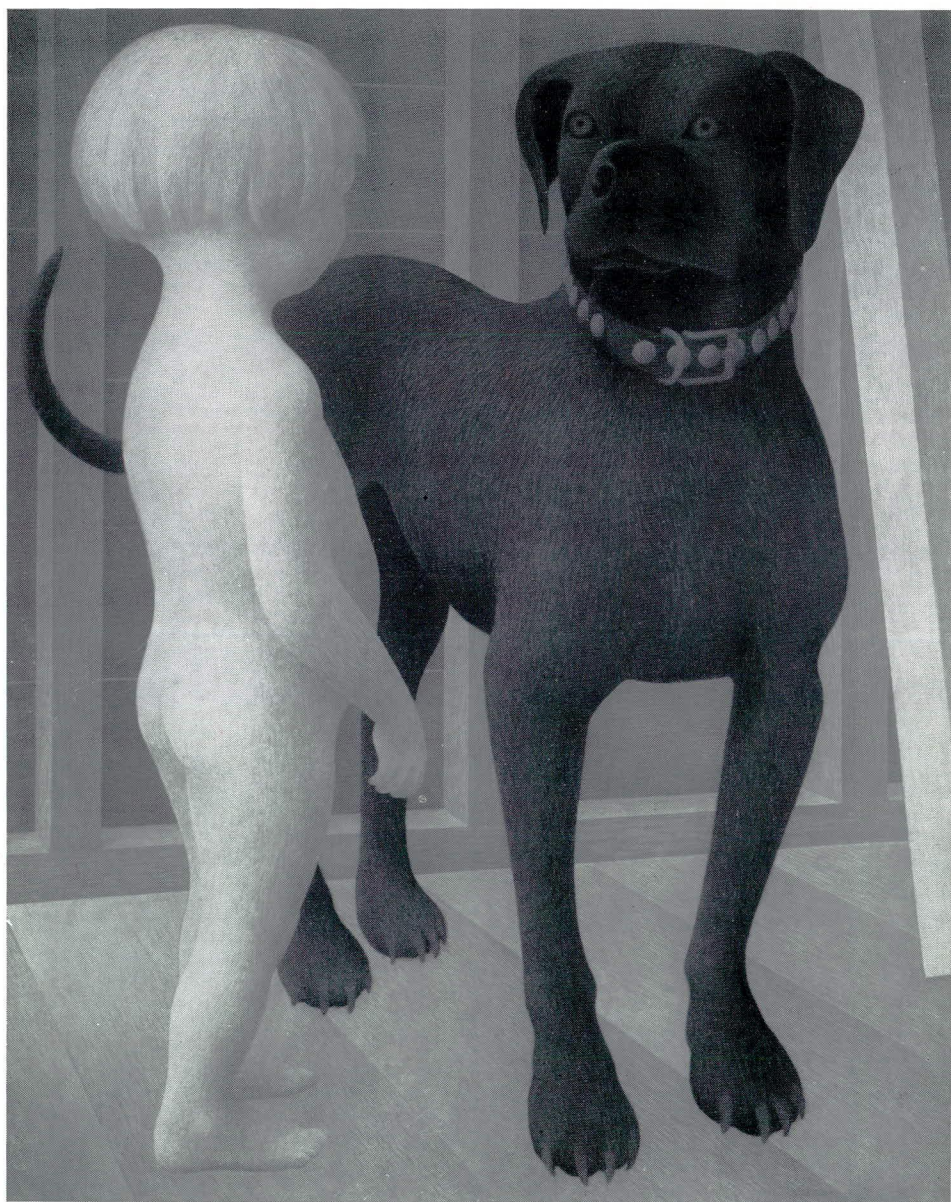
JEAN-PAUL MOUSSEAU.
De Marseillaise

PAUL-EMILE BORDUAS. *Onder de eilandbries*

JEAN-PAUL RIOPELLE. *Rez*

ALEX COLVILLE. *Kind met hond*

Catalogus

BINNING, Bertram Charles

Geboren 1909 in Medicine Hat, Alberta. Studeerde aan de Vancouver School of Art; de Art Students League in New York, o.a. onder Kuniyoshi; onder Henry Moore in Londen en onder Ozenfant in New York. Onderwees aan de Vancouver School of Art van 1939 tot 1949. Is Associate Professor of Art aan de Universiteit van British Columbia en curator van de Fine Arts Gallery van die Universiteit. De Canadese afdeling van de Venetiaanse Biennale van 1954 toonde werk van hem.

- 1 Kleurvormen in onderlinge betrekking
- 2 Het witte schip
- 3 Schepen in klassieke rust

The National Gallery of Canada
Charles S. Band, Toronto
The National Gallery of Canada

BORDUAS, Paul-Emile

Geboren 1905 in St. Hilaire, Quebec waar hij zijn eerste onderricht ontving van Ozias Leduc. Studeerde aan de Ecole des Beaux-Arts in Montreal. Ging naar Parijs in 1928 en studeerde aan de Ecole d'Art Sacré, geleid door Maurice Denis. Keerde terug naar Canada in 1938. Omstreeks deze tijd beïnvloed door de theorieën over surrealisme zoals geformuleerd in de geschriften van André Breton. Onderwees enige tijd aan de Ecole du Meuble in Montreal. In 1948 publiceerden de Automatisten, wier leider hij was, hun manifest. Woonde in New York in 1953 en 1954 en werkt thans in Parijs. Zijn werk was vertegenwoordigd op de Venetiaanse Biennale van 1954.

- 4 Onder de eilandbries *
- 5 Paddestoel

The National Gallery of Canada
De kunstenaar

COLVILLE, Alex

Geboren 1920 in Toronto. Bracht zijn jeugd door in St. Cathérines, Ontario en in Amherst, Nova Scotia. Werkte voor de Canadese landmacht en marine in de Middellandse Zee- en Noord-Europese gebieden als officieel „oorlogskunstenaar”. Onderwijst sinds 1946 aan de Mount Allison Universiteit, Sackville, New Brunswick. Maakte een aantal muurschilderingen.

- 6 Drie schapen
- 7 Man op veranda
- 8 Kind met hond *
- 9 Gezin bij opkomende bui

Lincoln Kirstein, New York
Hamilton Southam, Ottawa
The National Gallery of Canada
The National Gallery of Canada

DALLAIRE, Jean-Philippe

Geboren 1916 in Hull, Quebec. Ontving onderricht aan de technische scholen van Hull en Toronto en de School of the Museum of Fine Arts, Boston. Maakte muurschilderingen in de Dominicaner kloosters te Ottawa en te Fall River, Massachusetts, in 1936—1938. In 1938 won hij een prijs beschikbaar gesteld door de Provincie Quebec en schilderde in Parijs onder Maurice Denis en André Lhote en studeerde tapijntontwerpen onder Jean Lurçat. Gedurende de oorlog geïnterneerd in Frankrijk en teruggekeerd naar Canada in 1945. Onderwees enige tijd aan de Ecole des Beaux-Arts in Quebec en werkte van 1953 tot 1956 voor de National Film Board in Ottawa. Werkt thans in Montreal.

10 „Punaises de sacristie” *	<i>Gérard O. Beaulieu, Montreal</i>
11 Vrouw met hoed	<i>Gérard O. Beaulieu, Montreal</i>
12 Audrey	<i>The National Gallery of Canada</i>
13 Zittende vrouw	<i>The National Gallery of Canada</i>
14 Het schieten van de zon	<i>The National Gallery of Canada</i>
15 Stilleven	<i>The Robertson Galleries, Ottawa</i>

LEMIEUX, Jean-Paul

Geboren 1904 in Quebec. Studeerde aan de Ecole des Beaux-Arts in Montreal en aan de Colarossi- en Grande Chaumière-academies in Parijs. Onderwees aan de Ecole des Beaux-Arts en aan de Ecole du Meuble, beide in Montreal. Geeft sinds 1937 les aan de Ecole des Beaux-Arts in Quebec. Won de Grote Prijs van de provincie Quebec, afdeling schilderen, in 1951. Verbleef een jaar in Frankrijk in 1955 op een beurs van de Canadese regering.

16 „Le visiteur du soir”	<i>The National Gallery of Canada</i>
17 „Expresse Maritime”	<i>The Department of External Affairs, Ottawa</i>
18 De witte blouse	<i>De kunstenaar</i>
19 Wintermaan	<i>De kunstenaar</i>

LOCHHEAD, Kenneth

Geboren 1926 in Ottawa. Studeerde aan de Queen's University Summer School of Art, de Pennsylvania Academy of Fine Arts in Philadelphia en de Barnes Foundation. Reisde in Europa in 1948 en 1949. Onderwijst sinds 1951 aan het Regina College. Won competitie voor een muurschildering in Gander Airport, Newfoundland, in 1958.

20 De dignitaris	<i>The National Gallery of Canada</i>
21 „Bonspiel” *	<i>The Saskatchewan Arts Board, Regina, Saskatchewan</i>
22 Terugkeer tot de mens	<i>F. S. Mendel, Saskatoon Saskatchewan</i>

MOUSSEAU, Jean-Paul

Geboren 1927 in Montreal. Werkte samen met Borduas in de groep der Automatisten van 1944 tot 1951. Heeft tentoongesteld in Montreal sinds 1944. Was ook werkzaam als ontwerper van toneeldecors en als kleurenadviseur voor architecten. Woont in Montreal.

23 De Marseillaise *	<i>De kunstenaar</i>
24 Japan no. 24	<i>De kunstenaar</i>

PELLAN, Alfred

Geboren 1906 in Quebec. Eerste onderricht aldaar aan de Ecole des Beaux-Arts. Ging naar Parijs in 1926 en studeerde daar aan de Ecole des Beaux-Arts onder Lucien Simon en aan de academies Grande Chaumière, Colarossi en Ranson. Won de eerste prijs op de tentoonstelling van muurschilderingen in Parijs, 1935. Keerde terug naar Canada in 1940. Ontwierp toneeldecors in Montreal en muurschilderingen voor de Canadese ambassades in Parijs en Rio de Janeiro. Ging in 1952 naar Frankrijk op een beurs van de Canadese regering; terug in Canada in 1956. Onderscheiden door een overzichtstentoonstelling in het Musée de l'Art Moderne te Parijs in 1955. Woont in Ste. Rose nabij Montreal.

25 De eilanden van de nacht	<i>Senator Mark Drouin, Q.C., Quebec</i>
26 De hinderlaag	<i>The National Gallery of Canada</i>
27 Duistere rust	<i>De kunstenaar</i>
28 Lachende mond	<i>The National Gallery of Canada</i>

RIOPELLE, Jean-Paul

Geboren 1923 in Montreal. Lid van de groep der Automatisten, de door Borduas geleide beweging aldaar. Bezocht Parijs in 1946 en woont daar sinds 1948. Zijn werk is veelvuldig getoond, o.a. in de Canadese afdeling van de Venetiaanse Biennale van 1954, en geniet een internationale reputatie.

29 Lawine	<i>De kunstenaar</i>
30 Lantaarns	<i>De kunstenaar</i>
31 „Rez” *	<i>De kunstenaar</i>

ROBERTS, Goodridge

Geboren 1904 in Barbados. Zijn Canadese ouders hadden een levendige literaire belangstelling. Bracht zijn jeugd door in Fredericton, New Brunswick. Studeerde aan de Ecole des Beaux-Arts in Montreal en onder John Sloan, Max Weber en Boardman Robinson in New York. Onderwees aan Queen's University, Kingston van 1933 tot 1935 en aan de Art Association of Montreal na 1940. Werkte in Engeland als „oorlogskunstenaar” in de R.C.A.F. in 1943 en 1944. Zijn werk was vertegenwoordigd op de Venetiaanse Biennale van 1952. Een regeringsbeurs stelde hem in staat in Frankrijk te werken in 1953—1954. Woont in Montreal.

32 Weidsheid der natuur, Georgian Bay	<i>The Dominion Gallery, Montreal</i>
33 Zelfportret in mijn atelier	<i>The Dominion Gallery, Montreal</i>
34 Bosgezicht, Laurentians	<i>De kunstenaar</i>
35 Stilleven	<i>The National Gallery of Canada</i>

RONALD, William

Geboren 1926 in Stratford, Ontario. Studeerde aan het Ontario College of Art in Toronto en onder Hans Hofmann in New York. Lid van de groep Painters Eleven in Toronto. Won de nationale prijs in de Canadese afdeling van de International Guggenheim Awards in 1956. Werkt in New York.

36 Requiem	<i>Samuel M. Kootz Gallery, Inc., New York</i>
37 Zwarte kern *	<i>Samuel M. Kootz Gallery, Inc., New York</i>
38 Zwarte kern 2	<i>De kunstenaar</i>

SHADBOLT, Jack

Geboren 1909 in Shoeburyness, Engeland. Bracht zijn jeugd door in Victoria, British Columbia en werd beïnvloed door Emily Carr. Studeerde in Londen onder Victor Pasmore en William Coldstream; in Parijs onder André Lhote en in New York in de Art Students League. Als „oorlogskunstenaar” in de landmacht, 1945. Onderwijst aan de Vancouver School of Art. Werkte in Frankrijk te Menton in 1956—1957 op een beurs van de Canadese regering. Won de nationale prijs in de Canadese afdeling van de International Guggenheim Awards, 1958.

39 Abstractie in groen, goud en rose *	<i>De kunstenaar</i>
40 Stilleven in geel	<i>De kunstenaar</i>
41 Einde van de rijtijd	<i>De kunstenaar</i>

TANABE, Takao

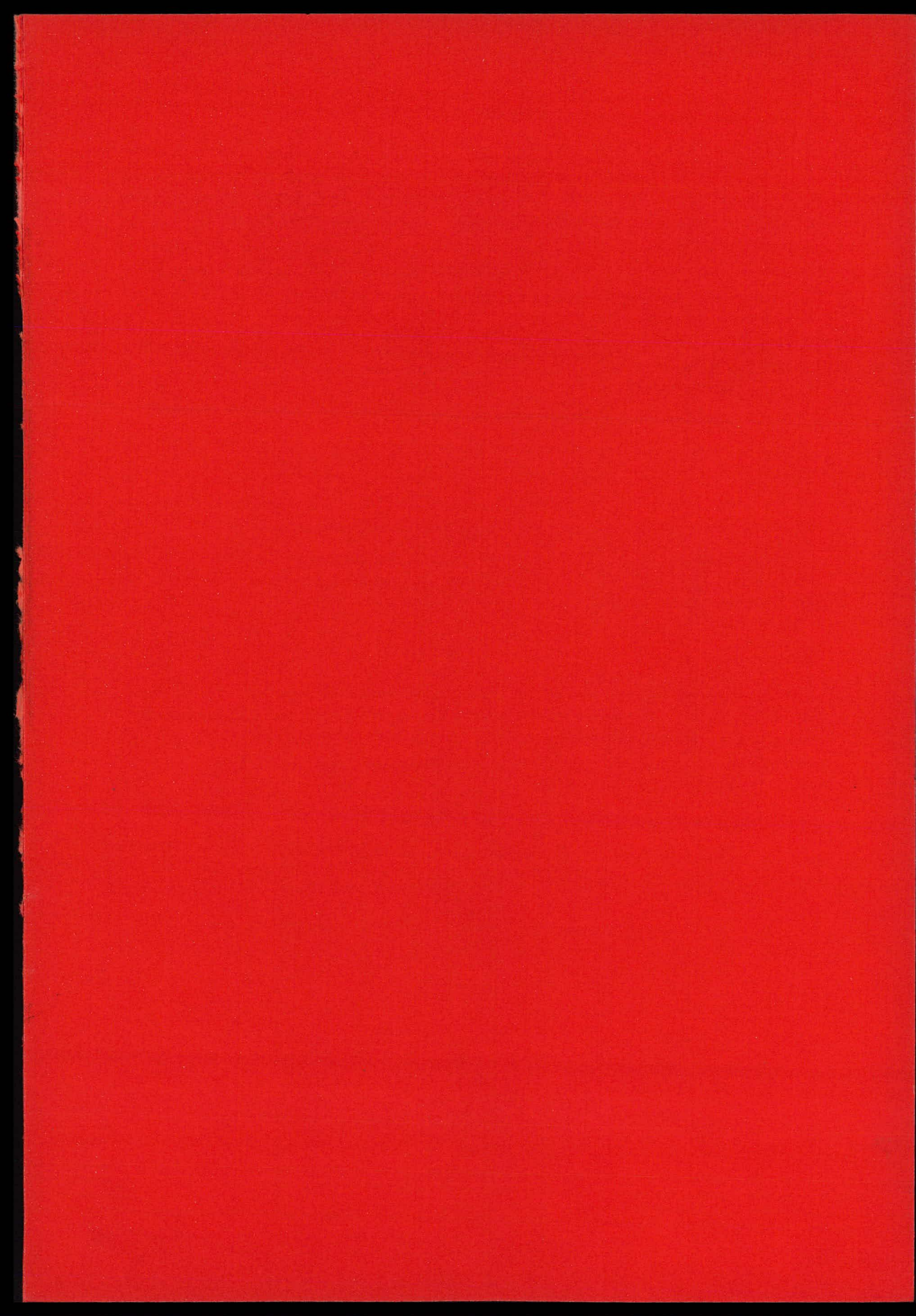
Geboren 1926 in Prince Rupert, British Columbia. Studeerde aan de Winnipeg School of Art onder Joseph Plaskett en John Kacere en in New York onder Reuben Tam en Hans Hofmann. Reisde en werkte in Europa. Woont in Vancouver.

42 Klein landschap	<i>D. W. Buchanan, Ottawa</i>
43 Drie zwarte rotsen	<i>De kunstenaar</i>
44 Rode heuvels	<i>De kunstenaar</i>

TOWN, Harold

Geboren 1924 in Toronto. Bezocht de Western Technical School en het Ontario College of Art in Toronto. Lid van de groep Painters Eleven aldaar. Zijn als unica vervaardigde autografische prenten werden getoond in de Canadese afdeling van de Venetiaanse Biennale van 1956 en bezorgden hem prijzen op de São Paulo Bienal, Brazilië in 1957 en in Lugano, Zwitserland in 1958.

45 De val van Yang-Kuei-Fei	<i>De kunstenaar</i>

utrecht centraal museum 7.11-7.12'58 / groningen groninger museum 12.12'58-12.1'59

